

"BOSHLANG`ICH SINIF O`QITUVCHILARINI AKTDAN FOYDALANISH ASOSIDA KASBIY FAOLIYATNI RIVOJLANTIRISH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISHNING ASOSLARI"

Gulnoza Berdiyeva,
QarDUPI o`qituvchisi

ANNOTATION

Numerous studies have been conducted to study the problems of technology integration in education. They provide perceptual and perceived barriers to teachers' use of technology tools in the teaching and learning process in the classroom. Thus, the main objectives of this study are to determine the perception of teachers about the use of ICT in teaching and learning in the classroom, as well as to identify problems among school teachers in the use of ICT in teaching and learning. .

The article also explores the basics of improving the methodology of professional development of primary school teachers based on the use of the act as a research.

Keywords: ICT, school, education, primary school, internet, communication, process.

АННОТАЦИЯ

Многочисленные исследования были проведены для изучения проблем интеграции технологий в образовании. Они создают воспринимаемые и воспринимаемые барьеры для использования учителями технологических инструментов в процессе преподавания и обучения в классе. Таким образом, основными задачами данного исследования являются определение представлений учителей об использовании ИКТ в преподавании и обучении в классе, а также выявление проблем использования ИКТ в преподавании и обучении среди школьных учителей.

Также в статье исследуются основы совершенствования методики повышения квалификации учителей начальных классов на основе использования акта как исследовательского.

Ключевые слова: ИКТ, школа, образование, начальная школа, интернет, общение, процесс.

ANNOTATSIIYA

Ta'limda texnologiya integratsiyasi muammolarini o'rganish uchun ko'plab tadqiqotlar o'tkazilgan. Ular o'qituvchilarning sinfda o'qitish va o'qitish jarayonida texnologiya vositalaridan foydalanishdagi idrok va idrok etilgan to'siqlarni ta'minlaydi. Shunday qilib, ushbu tadqiqotning asosiy maqsadlari esa o'qituvchilarining sinfda o'qitish va o'qitishda AKT vositalarini qo'llash haqidagi tasavvurlarini aniqlash shuningdek, maktab o'qituvchilari o'rtasida darsda o'qitish va o'qitishda AKT vositalaridan foydalanish muammolarini aniqlashdan iborat.

Maqolada ham boshlang`ich sinf o`qituvchilarini aktdan foydalanish asosida kasbiy faoliyatni rivojlantirish metodikasini takomillashtirishning asoslari tadqiqot sifatida o`rganildi.

Kalit so`zlar: AKT, maktab, ta`lim, boshlang`ich sinflar, internet, kommunikatiya, jarayon.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYASI

O'qituvchilar darsda o'qitish va o'qitishda AKT vositalaridan qay darajada foydalanayotganini aniqlash. Biroq, ushbu maqolada AKT vositalari kompyuter, noutbuk, LCD, raqamli nusxa ko'chirish mashinasi, raqamli audio va video qurilmalar, raqamli kamera, skaner, DVD pleer va multimedia proyektori kabi maktablarda qo'llaniladigan umumiy texnologiyaga asoslangan vositalarni nazarda tutadi. Tashqi o'zgaruvchilar - bu o'qituvchilarning o'qitish va o'qitish jarayoniga yangi texnologiyani integratsiyalashganda ularning nazorati doirasidan tashqarida yuzaga keladigan muammolar mavjud. Bular quyidagilar:

- Cheklangan foydalanish imkoniyati va tarmoq ulanishi
- AKT imkoniyatlari cheklangan maktablar
- Samarali treningning yo'qligi
- Cheklangan vaqt
- O'qituvchilarning malakasi yo'qligi

Qabul qilingan foydalilik (PU) - bu ma'lum bir texnologiyadan foydalanish ularning ish samaradorligini oshirishiga ishonish darajasini ifodalaydi. Agar o'qituvchilar o'zlarining kasbiy amaliyotini shubha ostiga qo'yish yoki o'zgartirishga hojat yo'q deb hisoblasalar, tadqiqotlarga ko'ra, ular AKT vositalaridan foydalanishni qabul qilishlari dargumon.

O'qituvchilar tomonidan AKT vositalaridan foydalanishning ahamiyati quyidagi asosiy elementlari sifatida belgilangan:

- Tezroq ishlash
- Ish samaradorligi
- mahsuldorlikni oshirish
- Samaradorlik
- Foydalilik

Foydalanish qulayligi (PEOU) – ular ma'lum bir tizimdan foydalanish kuch sarflamasliklariga ishonish darajasini ifodalaydi. Oldingi tadqiqotlar tajribali AKT foydalanuvchilarini o'rganishda AKTdan foydalanish qulayligi bilan bog'liq bir qator omillarni aniqladi. AKTdan foydalanish oson bo'lishi uchun o'qituvchilarga zarur bo'lgan ko'nikma va malakalarning keng doirasini aniqladi. Aksariyat AKTlar quyidagicha samara beradi:

- O'rganish oson
- Aniq va tushunarli
- Foydalanish oson
- Boshqariladigan
- eslab qolish oson

Texnologiya boshlang'ich maktablarda turli shakllarda keladi. U ta'limda talabning ta'lim sifatini yaxshilash yoki yaxshilash, akademik imkoniyatlari va muvaffaqiyatini oshirish uchun qo'llaniladi. Ushbu assortimentga o'qituvchilar tomonidan kurslarni o'tkazish, kurs materiallarini ishlab chiqish va sinf boshqaruvini boshqarish uchun foydalaniladigan vositalar kiradi. Ushbu ro'yxatga moliya bilan shug'ullanish, aloqalarni ta'minlash, yozuvlarni saqlash va hujjatlarni qayta ishlash uchun ishlatiladigan ofis vositalari ham kiradi.

Mulohaza va takliflar

O'qituvchi uchun AKTning ahamiyati katta. O'qituvchilar AKTdan ta'lim va o'quv jarayoni sifatini oshirish uchun foydalanishlari mumkin. Ma'lumki, hech bir o'qituvchi o'z fanidan dolzarb va to'liq ma'lumot berishga qodir emas. AKT turli xil axborot manbalariga kirishni ta'minlash orqali bu bo'shliqni to'ldirishi mumkin. Shuningdek, u turli misollar bilan turli formatlarda to'g'ri ma'lumot beradi. AKTdan foydalangan holda o'qituvchilar talabalarning yuqori, ammo realistik umidlarini qondirishlari mumkin. Ular AKTning kundalik hayotdagi ahamiyatini tushuntirishga g'amxo'rlik qilishlari mumkin. O'qituvchilar AKT orqali o'rganishni turli o'quv dasturlari sohalari qo'llash orqali keng miqyosda targ'ib qilishlari mumkin. O'qituvchilar katta hajmdan foydalangan holda butun sinf uchun turli xil o'qitish usullaridan foydalanishlari mumkin. Elektron ekran qurilmasi bilan o'quv dasturlari sohalari va fanlari doirasida diagnostika, o'rganishni qo'llab-quvvatlash, mustahkamlash va kengaytirish vazifalarini taklif qiladigan individual talabaning ehtiyojlarini samarali qondirish uchun AKTga asoslangan materiallarni loyihalashlari yoki samarali o'qitish uchun tijorat dasturiy ta'minotidan foydalanishda qo'llaniladi. Shuningdek, ular samarali o'qitish uchun taqdimot yaratishlari mumkin. O'qituvchilar so'zni qayta ishlash dasturlaridan krossvordlar yoki so'zlarni qidirish uchun foydalanishlari mumkin. Ular muhim tushunchalarni o'rgatish uchun o'quv video o'yinlari va kompyuter dasturlaridan foydalanishlari mumkin. Shuningdek, ular bolalarning davomatini oshirish uchun maxsus kasbiy mavzularni o'z ichiga olishi mumkin. O'qituvchilar avtomatik ravishda baholanishi mumkin bo'lgan onlayn testlar va topshiriqlarni o'rnatishi mumkin, bu esa tuzatishni ko'p vaqtni tejaydi. Shundan so'ng ular AKTdan foydalangan holda natijani yaratishi mumkin. Shuningdek, ular talabalarga, ayniqsa V-VII standartlari talabalariga topshiriqlarga kirishlari uchun veb-saytlar va onlayn portallarni o'rnatishlari mumkin. Umuman olganda, shuni aytishimiz mumkinki, AKT kontentni taqdim etishda turli xillikni ta'minlaydi, bu esa o'quvchilarga diqqatni jamlashga, yaxshiroq tushunishga va boshqa hollarda mumkin bo'lmagan ma'lumotlarni uzoq vaqt saqlashga yordam beradi. Shuningdek, u o'quv jarayoni va talabalarni o'qishga ijobiy munosabatda bo'lishga undaydi.

Talaba uchun ham AKTning foydali tomonlar mavjud. AKT o'quv dasturini o'rganishda talabalarga maksimal ta'sir ko'rsatish uchun ishlatilishi mumkin. AKT talabalarning kurs ishlarida muvaffaqiyatini oshirishga undaydi. AKTda barcha o'quvchilarni o'zlarining noyob intellektual salohiyatini rivojlantirishga va raqamli jamiyatning samarali a'zolari sifatida faoliyat yuritishga imkon beradigan umrbod ta'lim imkoniyatlarini taqdim etish uchun turli ko'nikmalar qo'llaniladi. Boshlang'ich maktablarda AKT bilan bog'liq tadbirlar o'quvchilarda yuqori darajadagi qiziqish, motivatsiya va zavqlanishni keltirib chiqaradi. Talabalar o'z bilimlari uchun shaxsiy javobgarlikni o'z zimmalariga oladilar. AKT o'quv dasturlari o'rniga talabalarning umumiy rivojlanishini oshiradi. Talabalar umumiy topshiriqlar ustida juftlik yoki guruhlarda ishlashda hamkorlik qiladilar. Talabalar o'z javoblari bo'yicha darhol fikr-mulohazalarini olishlari, bir xil tushunchaning bir nechta namoyishlarini kuzatishlari va ushbu kontseptsiya bilan o'zaro ta'sirini kuchaytirishlari mumkin. Talabalar o'rganayotgan ko'plab tushunchalar kompyuter o'yinlari, boshqotirmalar shaklida taqdim etiladi. Ammo aslida ular kelajakda foydali bo'lgan muhim ta'lim tushunchalarini o'rganishmoqda. Ushbu shaxsiylashtirilgan o'quv muhiti tufayli boshlang'ich maktablar paydo bo'ladi. Sinflarida

kompyuterlar mavjud bo'lgan boshlang'ich sinf o'quvchilari erta yoshda texnologik dunyoning turli tomonlarini o'rganadilar. Bu ularga qarigan sari kompyuter bilan bog'liq bo'lgan ilg'or tushunchalar bilan qulay bo'lish imkonini beradi. Boshlang'ich maktab o'quvchilari matematik ma'lumotlardan foydalangan holda grafiklar yaratishlari mumkin. Internetdan foydalanib, boshlang'ich maktab o'quvchilari buyuk san'atning fotosuratlariga kirishlari, muhim yozuvlarga kirishlari mumkin. Ular Internet orqali butun dunyo bilan bog'lanadi.

O'qituvchilar va talabalardan tashqari, ma'muriy maqsadlarda foydalanish uchun AKTdan foydalanish zarur. Ma'muriy xodimlar moliyaviy ishlarni bajarish, aloqalarni saqlash, hujjatlarni yuritish va hujjatlarni qayta ishlash uchun MS-Office, Tally kabi ofis vositalaridan foydalanadilar. Ta'lim huquqida (Sarva Shiksha Abhiyan) o'qituvchilar individual talabalarning barcha yozuvlarini (Port folio) muayyan formatda saqlashlari kerak. Ushbu port folio har bir fan bo'yicha talaba tomonidan bajarilgan ba'zi maxsus ishlarni o'z ichiga oladi. Shuningdek, u talabalarning jamlangan hisobini, shakllantiruvchi baholashni va birinchi standartdan sakkizta standartgacha bo'lgan yig'ma baholashni o'z ichiga oladi. AKTdan foydalangan holda, ma'muriy xodimlar ish haqi jadvali, balans, audit hisobotlari, ish haqi bo'lmagan grantlar va boshqa moliyaviy ishlarni yuritishi mumkin. Shuningdek, ular talabalarning hozirgi hisobotini, talabalarni baholash hisobotini va umumiy talabalar rekordini saqlashlari mumkin. Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, AKTdan ma'muriy maqsadlarda foydalanilganda, u ofis xarajatlarini, vaqt va ishchi kuchini kamaytirishi va samaradorlik, to'g'rilik va qayta foydalanishni oshirishi mumkin.

XULOSA

Bugungi axborot davri kengayishi mumkin, shuning uchun maktab o'quv dasturida juda ko'p ma'lumotlar boyitilishi kerak. Shu sababli, asosiy tushuncha, shuningdek, yangi g'oyalar, innovatsiyalar, fikrlar va tadqiqot bilan bog'liq ma'lumotlar; o'quv dasturlari ko'lami keng ko'lamda davom etmoqda. Bular orasida biz qaysi ma'lumotlarning asosiy bilimga asoslangan va qisqa bilimga asoslanganligini izlashimiz kerak. Talabani barcha ma'lumotlarni olishga majburlash, aksincha, talaba barcha bilim va ko'nikmalarni o'zi orqali olishi kerak. AKTga asoslangan ta'lim boshlang'ich maktablarda o'z-o'zini o'rganish uchun muhim rol o'ynaydi. O'qituvchi tomonidan AKTdan unumli foydalanilsa, o'quv jarayoni sifati sezilarli darajada oshadi. Bu talabalarning haqiqiy umidlarini ham qondiradi. Umuman olganda, agar AKT boshlang'ich maktabda qo'llanilsa, bu o'qituvchilar, talabalar va ma'muriyat uchun foydali bo'ladi. Bu vaqtni, xarajatlarni va ishni kamaytiradi.

ADABIYOTLAR RO'YHATI:

1. Zikirayev A., Azimov I., Yo'ldoshev R. O'quvchilar bilimni tekshirishda innovatsion texnologiyalar. «Xalq ta'limi», 2001 y, №6 95-98 b.
2. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar. Innovatsion texnologiya markazi. Toshkent, 2002 y.
3. Isroilova B. Biologiyadan laboratoriya mashg'ulotlari. Akademik litsey va kasb-hunar kollejlari uchun. Toshkent, «O'qituvchi», 2002 y.
4. Yo'ldoshev H.S., Avazov Sh.M. Ekologiya va tabiatni muhofaza qilish asoslari. Toshkent, «Mehnat», 2003 y.

5. Nishonboyev M.G. Biologiya darslarida ekologik tarbiya: o'рта maktablarning o'qituvchilari uchun qo'llanma. Toshkent, «O'qituvchi», 1992 y, 140 b.
6. Nuriddinova M.I. Tabiatshunoslikni o'qitish metodikasi. Toshkent, Cho'lpon nomidagi nashriyat matbaa ijodiy uyi, 2005 y, 240 b.
7. Olimov Q.T. va boshqalar. Biologiya ta'limi texnologiyalari. Toshkent, «Fan», 2004 y.
8. Ochilov M. Yangi pedagogik texnologiyalar. Qarshi, 2000 y.